

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		НОВІТНЯ ІСТОРІЯ АЗІЇ ТА АФРИКИ			
		Статус дисципліни <i>вибіркова</i>			
Галузь знань		01 «Освіта/Педагогіка»			
Спеціальність		Спеціальність: 014 «Середня освіта (Географія)»			
Освітня програма		«Середня освіта (Географія)» «Середня освіта (Історія)»			
Рівень вищої освіти		перший (бакалаврський)			
Форма навчання		денна/заочна			
Курс		IV курс			
Семестр		8 семестр			
Обсяг дисципліни		Кредити	4	Години	90
		Лекційні			16
		Практичні/семінарські			14
		Лабораторні			-
		Самостійна робота			60
Семестровий контроль		екзамен			
Викладач		<i>Ковальков Олександр Леонідович</i> , к. і. н., доцент кафедри історії України та всесвітньої історії, доцент			
Контактна інформація		KovalkovAlex@ukr.net			
Кафедра		кафедра історії України та всесвітньої історії			
Факультет		Факультет історії, бізнес освіти та права			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		<p>В сучасному глобалізованому і динамічному світі зростає політична й економічна вага держав і цілих регіонів Азії і Африки. Водночас з цими частинами світу пов'язані соціально-економічні проблеми і політична нестабільність, значне число локальних і регіональних конфліктів, прояви релігійного екстремізму і тероризму. Кращому розумінню цих проблем має сприяти курс «Новітня історія Азії та Африки». Хронологічно він охоплює період від Першої світової війни до сучасності, і має на меті:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Розкрити особливості історичного розвитку країн Сходу між двома світовими війнами; центральне місце у цьому посідає процес кризи колоніальної системи та визрівання передумов для здобуття колоніями і напівколоніями національного суверенітету; – Розкрити особливості історичного розвитку країн Сходу по завершенні Другої світової війни; центральне місце у цьому посідає процес розпаду колоніальної системи (деколонізація) та розбудова колишніми колоніями та напівколоніями суверенних держав; – З'ясування особливостей вибору шляхів розвитку країнами, що звільнилися, встановлення типового та унікального в повоєнному та сучасному їх розвитку; – На прикладі історії основних країн Азії та Африки простежити особливий шлях розвитку цього регіону в перспективі світового історичного виміру; – Ознайомити студентів із багатством культурного спадку 			

	<p>цього найбільш заселеного регіону земної кулі.</p> <p>Навчальний курс належить до циклу гуманітарних історичних дисциплін. Ознайомлення студентів з ним має розпочинатися після того, як вони набули знань, пов'язаних з історією стародавнього світу та середньовіччя та новою історією країн Європи і Америки та Азії і Африки.</p>
<p>Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)</p>	<p><i>Метою курсу є вивчення студентами історії Азії та Африки у ХХ – на початку ХХІ ст., закономірностей розвитку політичної системи, суспільства, матеріальної та духовної культури регіону. Сформувані знання про багатотисялітню і багату історію народів Азії та Африки, яка з перспективи європейців часто недооцінюється і позбавляється уваги. Виховати толерантне ставлення до багатонаціонального, багатомовного і полікультурного навколишнього світу.</i></p>
<p>Компетентності</p>	<p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії у процесі навчання або професійної діяльності, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність зберігати та примножувати моральні культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, її місця у загальній системі знань про суспільство.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК06. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність застосовувати знання в практичній ситуації.</p> <p><i>Спеціальні компетентності:</i></p> <p>СК01. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому і сучасності.</p> <p>СК02. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки..</p> <p>СК03. Здатність виявляти та досліджувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p> <p>СК05. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії.</p>

	<p>СК06. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.</p> <p>СК07. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії.</p> <p>СК08. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – знати найважливіші факти історичного минулого народів і країн Азії та Африки і в контексті всесвітньої історії. – Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності. – знати основні теоретичні і методологічні підходи до вивчення історії Сходу, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел. – володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. – розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку окремих регіонів і країн Азії та Африки, фактори, що зумовили різноманіття культур та цивілізацій, вміння ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей. – застосовувати у професійній діяльності у сфері історії сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів. – зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p><i>Розділ 1. Країни Азії та Африки у 1918 – 1945 рр.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до курсу «Новітня історія країн Азії та Африки». 2. Криза колоніальної системи. Основні колоніальні імперії у міжвоєнний період. 3. Світова революційна криза та країни Сходу. 4. Модернізаційні процеси у країнах Сходу в міжвоєнний період. 5. Японія в міжвоєнний період. 6. Китай у міжвоєнний період. 7. Корея в колоніальний період (1910–1945 рр.). 8. Монголія в 1918–1945. 9. Індія в 1918 – сер. 1940-х рр. 10. Країни Південно-Східної Азії в міжвоєнний період. 11. Арабські країни Північної Африки в міжвоєнний період. 12. Арабські країни Близького Сходу в міжвоєнний період (Сирія, Ліван, Ірак, Палестина, Саудівська Аравія, Йорданія, Ємен, емірати та князівства Перської затоки). 13. Судан у міжвоєнний період. 14. Мавританія у міжвоєнний період. 15. Африка на південь від Сахари: головні процеси і тенденції. 16. Південно-Африканський Союз у міжвоєнний період. 17. Ефіопія у міжвоєнний період.

	<p>18. Ліберія в першій половині ХХ ст. Розділ 2. Основні тенденції розвитку країн Азії та Африки в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.</p> <p>19. Розпад колоніальної системи. 20. Роль релігії і армії на сучасному Сході (1960–2000-ні рр.). 21. Вибір шляхів розвитку країнами Азії та Африки в постколоніальну добу. 22. Країни Сходу у постбіполярну добу. 23. Японія після Другої світової війни. 24. Китай після Другої світової війни. 25. Проблема двох Корей в міжнародних відносинах у 1945 – на поч. 2000-х рр. 26. Монголія після Другої світової війни. 27. Тайвань у 1949 – 2018 рр. 28. Індія після Другої світової війни 29. Пакистан після Другої світової війни 30. Етноконфесійні конфлікти в країнах Південної Азії в II пол. ХХ ст. – на поч. ХХІ ст. 31. Соціалістичні країни Індокитаю (В'єтнам, Лаос) (1945 – поч. 2000-х рр.). 32. Проблема врегулювання конфлікту навколо Камбоджі. 33. Країни Південно-Східної Азії (Бірма, Таїланд, Малайзія, Індонезія, Філіппіни) після Другої світової війни (1945 – поч.2000-х рр.). 34. Афганістан у 1945–1978 рр. 35. Афганська криза: локальний і глобальний виміри 36. Туреччина в післявоєнний період (1945–2000-ні рр.) 37. Ісламська революція в Ірані. 38. Ірак у системі регіональних та глобальних міжнародних відносин 39. Палестинська проблема як основна складова частина конфлікту на Близькому Сході. 40. Ліванська криза як складова конфлікту на Близькому Сході. 41. Єгипет в 1952 – 2000-ні рр. 42. Саудівська Аравія та ОАЕ після Другої світової війни. 43. Алжир і Лівія після 1945 г.: загальне і особливе. 44. Соціально-економічні та міжнародні проблеми розвитку центральноазіатських республік після розпаду СРСР (Казахстан, Узбекистан, Туркменія, Киргизстан, Таджикистан). 45. Тропічна і Південна Африка у ХХ – на поч. ХХІ ст. 46. Південна Африка після Другої світової війни 47. Громадянські війни, локальні та регіональні конфлікти в постколоніальній Африці.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Вивчення курсу «Новітня історія Азії та Африки» завершується екзаменом, відтак максимальна сума балів, яку може отримати студент у рамках поточного контролю, становить 60 балів.</p> <p>1. Основною роботою студента вищої школи є робота під час семінарського заняття. За роботу на занятті студент може отримати оцінку в межах п'ятибальної системи.</p> <p>Оцінку «відмінно» (5 балів) студент отримує за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • глибокі та системні знання історичних подій, явищ, лідерів;

- уміння самостійно набувати знання, визначати тенденції та протиріччя історичних процесів;
- представлення власних неординарних суджень щодо історичних процесів та явищ;
- застосування вивченого матеріалу для винесення аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи);
- користування широким арсеналом засобів доказу своєї думки; вирішення складних проблемних завдань;
- використання в ході підготовки різних джерел інформації;
- вміння логічно і творчо викласти матеріал в усній та письмовій формі.

Оцінка «добре» (4 бали) виставляється, коли:

- студент вільно оперує вивченим матеріалом;
- має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал у стандартних ситуаціях;
- правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними;
- досконало володіє історичною та політичною картою;
- здатен опрацювати матеріал самостійно;
- користується додатковими джерелами історичної інформації.

Оцінка «задовільно» (3 бали) виставляється в разі, якщо:

- студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями;
- орієнтується в хронології;
- підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами;
- здатен використовувати під час відповіді карти, схеми;
- відповіді непослідовні та нелогічні.

Оцінку «незадовільно» (0–2 бали) студент отримує, якщо він був присутній на занятті, але:

- може дати відповідь з кількох простих речень;
- здатен усно відтворити окремі частини теми;
- має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами;
- слабо орієнтується в хронології подій;
- має лише загальне уявлення про історичну карту;

По завершенні семестру усі результати роботи студента в семінарській аудиторії сумуються і виводиться середньозважена оцінка (від 2 до 5). Затим отримані результати переводяться в бали відповідно до схеми:

44,51 – 5	20 б.
4,1 – 4,5	16 б.
3,51 – 4	12 б.
3,1 – 3,5	10 б.
2,51 – 3	8 б.
2,1 – 2,5	4 б.
до 2	0 б.

2. Кожне з виконаних завдань, винесених на **самостійне опрацювання**, оцінюється за п'ятибальною шкалою. Потім середньозважена оцінка (від 2 до 5) переводиться в бали відповідно до схеми:

44,51 – 5	20 б.
4,1 – 4,5	16 б.

	<p>3,51 – 4 12 б. 3,1 – 3,5 10 б. 2,51 – 3 8 б. 2,1 – 2,5 4 б. до 2 0 б.</p> <p>3. В кінці семестру студенти пишуть модульну контрольну роботу з лекційного матеріалу та матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Завдання контрольної роботи мають декілька рівнів складності і максимально оцінюються в 20 балів.</p> <p>Відповідно, сума отриманих за усі види поточного контролю балів (від 0 до 60) є <i>підсумковою семестровою оцінкою</i>, з якою студент йде на екзамен.</p> <p style="text-align: center;">Підсумковий (семестровий) контроль</p> <p>Підсумковою формою контролю з навчальної дисципліни «Новітня історія Азії та Африки» є екзамен, який проводиться відповідно до графіку навчального процесу. Форма проведення іспиту – усний екзамен. Сума балів, які студент може отримати на екзамені – 40 балів. Підсумкова кількість балів з дисципліни – 100 балів.</p>
Політика курсу	<p style="text-align: center;">Вимоги викладача</p> <p>1. Засвоєння навчальної дисципліни «Новітня історія Азії та Африки» передбачає обов'язкове відвідування лекцій та семінарських занять, а також обов'язкове виконання самостійної роботи і написання підсумкової контрольної роботи.</p> <p>2. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений викладачем термін.</p> <p>3. Якщо студент відсутній з поважної причини, він має можливість здати виконані завдання під час консультацій.</p>
Інформаційне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> • Библиотека Гумер: гуманитарные науки: URL: http://www.gumer.info/ • Библиотека электронных ресурсов исторического факультета МГУ имени М. В. Ломоносова: URL: http://www.hist.msu.ru/ER/index.html • Историк: URL: http://historic.ru/ • Научная электронная библиотека «Киберленинка»: URL: https://cyberleninka.ru/ • Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: http://www.nbuv.gov.ua/ • Хронос: Всемирная история в Интернете: URL: режим доступа: // http://www.hrono.ru/
Рекомендована література	<ul style="list-style-type: none"> • Васильев Л. С. История Востока. – Т.2. – М., 1998. • Головченко В. І., Рубель В. А. Нова історія Азії та Африки: колоніальний Схід (кінець XIX – друга третина XX ст.): навч. посіб. – К., 2010. • История Востока: в 6 т. – Т. 5. Восток в новейшее время: 1914–1945 / отв. ред. Р. Г. Ланда. – М., 2006. • История Востока: в 6 т. – Т. 6. Восток в новейший период (1945–2000) / отв. ред. В. Я. Белокреницкий, В. В. Наумкин. – М., 2008. • Козицький А. М. Новітня історія Азії та Африки. – Львів, 2004. • Колоніалізм в історії країн Сходу (Актуальні проблеми вивчення): Навчально-методичний посібник / Упор. О. Ковальков. – Кіровоград, 2014.

- Новейшая история стран Азии и Африки: В 3-х частях / Под ред. А. М. Родригеса. – Ч. 1. – М., 2001.
- Новейшая история стран Азии и Африки: В 3-х частях / Под ред. А. М. Родригеса. – Ч. 2. – М., 2001.
- Новейшая история стран Азии и Африки: В 3-х частях / Под ред. А. М. Родригеса. – Ч. 3. – М., 2001.
- Розалиев Ю. Н. Новая и новейшая история стран Азии и Африки. – М., 1987.
- Сергійчук І. М. Новітня історія країн Азії і Африки. – Суми, 2003.

Список джерел і літератури до кожної з тем лекції, семінарського заняття чи теми, винесеної на самостійне опрацювання, міститься в навчально-методичному комплексі дисципліни.